

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 600/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Burocim, Za Šestnástkou 17, Spišská Nová Ves, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co 100/2014-205 z 29. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 100/2014-205 z 29. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania o nahradenie prejavu vôle vedeného Okresným súdom Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 C 64/2009 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), ktorý rozsudkom žalovaného zaviazal sťažovateľovi zaplatiť náhradu trov, do ktorých však nezahrnul „*náhradu trov konania za vykonané cesty z miesta výkonu práce v Bruseli*“. Krajský súd najskôr uznesením č. k. 5 Co 248/2010-159 z 23. augusta 2011 rozsudok okresného súdu č. k. 5 C 64/2009-134 z 12. augusta 2010 v časti náhrady trov konania zrušil pre jeho nepreskúmateľnosť a nepresvedčivosť, následne však vydané uznesenie okresného súdu č. k. 5 C 64/2009-188 z 30. decembra 2013, ktorým okresný súd opätovne rozhodol o náhrade trov konania tak, že náhradu cestovných výdavkov sťažovateľovi nepriznal uznesením č. k. 5 Co 100/2014-105 z 29. decembra 2014, potvrdil.

Sťažovateľ poukazuje na to, že v predmetnom konaní vedenom okresným súdom bol úspešný v celom rozsahu, no náhradu cestovných výdavkov, ktoré „*riadne preukázal*“, mu konajúce súdy nepriznali, aj keď «*v čase dvoch pojednávanií nepracoval v mieste pojednávania, ale mal prechodný pobyt v Bruseli... Krajský súd v uznesení sp. zn. 5Co/248/2010-159 jednoznačne skonštatoval, že sťažovateľ pracovne pôsobil v Belgicku, avšak náhradu trov naviazal na skutočnosť, či sťažovateľ reálne vykonával prácu v Bruseli, resp. či sťažovateľ vycestoval na pojednávanie z adresy trvalého bydliska, keďže sa tam podľa súdu mohol zdržiavať aj z iných dôvodov. V ďalšom uznesení sp. zn. 5Co/100/2014-205 Krajský súd v Košiciach konštatoval, že „skutočnosť, že vykonáva prácu v Bruseli, neznamena bez ďalšieho, že každý pracovný deň aj skutočne pracoval“.* Keďže sťažovateľ podľa súdu nepreukázal, že skutočne pracoval v Bruseli, náhradu cestovných nákladov nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil aj skutočnosťou, že sťažovateľ nepredložil doklad o kúpe pohonných látok, hoci v uznesení sp. zn. 5Co/248/2010-159 jednoznačne uviedol, že nie je možné prihliadať na výdavky pri použití motorového vozidla...».

Sťažovateľ súčasne poukazuje aj na iné rozhodnutia krajského súdu, v ktorých bolo rozhodované o obdobných nárokoch sťažovateľa na náhradu trov z titulu cestovných výdavkov a tieto mu aj mali byť priznané (napríklad uznesenie krajského súdu č. k. 4 Co 337/2011-112 z 27. februára 2012, uznesenie krajského súdu č. k. 11 Co 122/2010-91 z 30. októbra 2010, uznesenie krajského súdu č. k. 5 Co 263/2008-127 zo 17. decembra 2008). Sťažovateľ tak považuje za „evidentné, že senát Krajského súdu, ktorý nepriznal náhradu cestovných výdavkov sťažovateľovi, zasiahol do práva sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, nakoľko ten istý senát tomu istému sťažovateľovi v inom konaní, za použitia rovnakých dôkazných prostriedkov tento nárok priznal, rovnako ako učinili aj iné senáty toho istého súdu. Napadané uznesenie tak trpí zjavnou arbitrárnosťou a svojvoľnosťou, keďže nemôže obstať rozdielne právne a skutkové posúdenie tej istej otázky za použitia totožných dôkazných prostriedkov tým istým senátom krajského súdu.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci vydal takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/100/2014-205 zo dňa 29. 12. 2014 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/100/2014-205 zo dňa 29. 12. 2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Burociho, so sídlom Chrapčiakova 7, Spišská Nová Ves, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, III. ÚS 415/2011, IV. ÚS 362/09, III. ÚS 47/2013).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Vo všeobecnosti platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania spravidla samo osebe nedosahuje intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Podľa názoru ústavného súdu nemožno z hľadiska kritérií spravodlivého procesu pripisovať rozhodovaniu o trovách konania takú istú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej, resp. samotnému rozhodnutiu vo veci samej. Ústavný súd zároveň nespochybňuje, že za určitých okolností možno k záveru o

porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjst' aj v súvislosti s námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti právoplatným rozhodnutiam všeobecných súdov o náhrade trov súdneho konania. Ústavný súd však pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi problematiky akcesorickej, postupuje nanajvyš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že ním bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, III. ÚS 47/2013).

Podstata námietok sťažovateľa spočíva v jeho nesúhlase s napadnutým uznesením, ktorým mal ten istý senát krajského súdu za použitia rovnakých dôkazných prostriedkov rozhodnúť o náhrade trov konania sťažovateľa odlišne od rozhodnutia vydaného v inom súdnom konaní.

Z napadnutého uznesenia a ďalších sťažovateľom pripojených uznesení krajského súdu vyplýva, že pred vydaním napadnutého uznesenia krajský súd už v danej veci rozhodoval, pričom uznesením č. k. 5 Co 248/2010-159 z 23. augusta 2011 rozsudok okresného súdu č. k. 5 Co 64/2009-134 z 12. augusta 2010 vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia č. k. 5 Co 248/2010-159 z 23. augusta 2011 krajský súd poukázal na to, že z listinných dôkazov a skutočností vyplývajúcich zo spisu „*nie je možné zistiť, či bezprostredne pred pojednávaním 14. 9. 2009 pracoval – reálne vykonával prácu v Bruseli, či z Belgicka na Slovensko na pojednávanie konané 14. 9. 2009 vycestoval alebo sa dostavil na pojednávanie z adresy trvalého bydliska v [REDAKOVANÉ] keďže sa tam mohol zdržiavať aj z iných dôvodov. Rovnako tak nemožno opomenúť skutočnosť, že medzi nariadenými pojednávaniami 14. 9. a 21. 9. 2009 je len 1 kalendárny týždeň (7 dní), pričom nebolo zistené, či sa po uskutočnenom pojednávaní 14. 9. 2009 zo Slovenska opätovne vrátil do miesta výkonu práce v Belgicku a opätovne na pojednávanie 21. 9. 2009 na Slovensko z Belgicka vycestoval, t. j. či mu skutočne z dôvodu nariadených pojednávaní cestovné*

náklady aj vznikli, ktorú skutočnosť mal žalobca preukázať predložením potvrdenia od zamestnávateľa, resp. inými dôkazmi.“.

V uznesení okresného súdu č. k. 5 C 64/2009-188 z 30. decembra 2013 o sťažovateľom uplatnenej náhrade trov konania vydanom po zrušení rozsudku krajského súdu okresný súd uviedol, že žalobca *«predložil potvrdenie o tom, že mu bola vyplácaná mzda v roku 2009 za obdobie od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009, ďalej predložil absenčnú kartu, ktorá nebola nikým úradne overená, takže úradné potvrdenie o tom, kedy sa nachádzal v práci, nie je zrejmé. Súd z uvedeného prehľadu pod názvom „Absences calendar“ zo dňa 14. 10. 2009 na č. l. 168 zistil, že od 1. 1. 2009 do 14. 10. 2009 mal žalobca evidované absencie iba v dňoch 14. a 15. 9., 21. a 22. 9., 5. a 6. 10. 2009. Vo všetkých ostatných dňoch bol podľa tohto dokumentu v práci, resp. nemal absencie. Z ďalších predložených potvrdení nachádzajúcich sa v spise vyplýva, že žalobca sám osobne v mieste svojho trvalého pobytu v [REDAKOVANÉ] 26 prevzal poštovné zásielky v dňoch 3. 7. 2009, 31. 7. 2009, 26. 10. 2009, 2. 12. 2009, 1. 4. 2010, 18. 5. 2010, 12. 8. 2010 a 5. 10. 2011. V prípade prevzatia zásielok v dňoch 3. 7. 2009 a 31. 7. 2009 je zrejmý rozpor medzi doručenkou podpísanou žalobcom v [REDAKOVANÉ] a listinou „Absences Calendar 2009“. Z tohto dôvodu súd má pochybnosť o hodnovernosti uvedeného dokumentu. Súd preto priznal žalobcovi trovy konania v sume tak, ako je to vyššie uvedené vo výrokovej časti, teda tak, ako mu boli priznané v rozsudku prvostupňového súdu č. 5 C 64/2009-134. Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.».*

Na základe sťažovateľom podaného odvolania krajský súd uznesenie okresného súdu č. k. 5 Co 64/2009-188 z 30. decembra 2013 napadnutým uznesením potvrdil ako vecne správne považujúc už skutkový stav zistený okresným súdom za úplný, pričom po stotožnení sa s odôvodnením uznesenia okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) na zdôraznenie jeho správnosti doplnil:

„Na listine Absences calendar 2009 (fotokópia na č. l. 168) sa nachádza podpis, ale nie je zrejmé meno a priezvisko osoby, ktorá bola bezprostredným nadriadeným žalobcu, preto nemožno túto listinu považovať za hodnoverný doklad, preukazujúci, že žalobca bezprostredne pred pojednávaním 14. 9. a 21. 9. 2009 pracoval - reálne vykonával prácu

v Bruseli a že z Belgicka na Slovensko na pojednávanie 14. 9. a 21. 9. 2009 vycestoval. Takýmto dokladom nie je ani potvrdenie (fotokópia na č. l. 165 a preklad na č. l. 166) o tom, že ma bola vyplácaná Výborom regiónov v r. 2009 mzda počas obdobia 01/01/1009-31. 12. 2009, lebo z neho sa nedá zistiť, či sa mzda vyplácala aj počas absencie v práci. Povinnosťou žalobcu nebolo preukazovať skutočnosť, že v danom čase sa nezdržiaval na území Slovenska, resp. že neexistujú dôvody, z akých sa mohol zdržiavať na území Slovenska, ale jeho povinnosťou bolo preukázať, že na pojednávania pricestoval z Belgicka osobným motorovým vozidlom. Taktiež skutočnosť, že vykonáva prácu v Bruseli, neznamená bez ďalšieho, že každý pracovný deň aj skutočne pracoval, lebo pod vykonávaním práce sa rozumie, a to nielen v súdnej (právnickej) praxi, ale aj v bežnom hovorovom jazyku miesto výkonu práce (napr. podľa § 43 ods.1 Z. p. v pracovnej zmluve je zamestnávateľ povinný so zamestnancom dohodnúť podstatné náležitosti, ktorými sú (písm. b) miesto výkonu práce (obec, časť obce alebo inak určené miesto) alebo skutočný výkon práce [v § 142 Z. p. sú upravené prekážky na strane zamestnávateľa, pre ktoré zamestnanec nemôže (nemohol) vykonávať prácu].

Podľa § 7 ods.5 zák.č.283/02 Z. z. o cestovných náhradách cenu pohonnej látky preukazuje zamestnanec dokladom o kúpe pohonnej látky, z ktorého je zrejmá súvislosť s pracovnou cestou (ďalej len doklad o kúpe). Ak zamestnanec preukazuje cenu pohonnej látky viacerými dokladmi o kúpe, cena pohonnej látky sa môže vypočítať aritmetickým priemerom preukázaných cien. Ak zamestnanec nepreukáže cenu pohonnej látky dokladom o kúpe, na výpočet sa použije cena pohonnej látky, ktorá platila v čase nástupu na pracovnú cestu zistená Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len štatistický úrad).

Z cit. ust. je nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že doklad o kúpe pohonnej látky slúži nielen na preukázanie jej ceny, ale aj na preukázanie súvislosti s pracovnou cestou.

V prejednávanej veci bolo preto povinnosťou žalobcu (vzhladom na to, že čo sa týka preukazovania cestovných nákladov je vzťah medzi ním, ako účastníkom konania - žalobcom a druhým účastníkom konania - žalovaným podstatne iný, ako vzťah medzi zamestnávateľom a zamestnancom, keďže v takom vzťahu je súvislosť s cestou zrejmá aj z iných okolností) preukázať použitie svojho osobného motorového vozidla (fotokópia osvedčenia na č. l. 127-128) na cestu na pojednávania z Belgicka na Slovensko aj dokladom

o kúpe pohonných látok a ak túto svoju povinnosť nesplnil, aj z tohto dôvodu mu nebolo možné priznať požadovanú náhradu trov konania.“

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (m. m. III. ÚS 264/08, IV. ÚS 350/09). Preto v danom prípade odôvodnenie napadnutého uznesenia posudzoval ústavný súd z hľadiska namietaného porušenia označených práv aj v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 5 Co 64/2009-188 z 30. decembra 2013 a zároveň prihliadal na dôvody zrušenia rozsudku okresného súdu č. k. 5 Co 64/2009-134 z 12. augusta 2010 uvedené v uznesení krajského súdu č. k. 5 Co 248/2010-159 z 23. augusta 2011.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie dáva dostatočnú odpoveď o dôvodoch, pre ktoré nebola sťažovateľovi priznaná náhrada uplatnených cestovných výdavkov. Napadnuté uznesenie je potrebné považovať za odôvodnené a majúce základ v skutkových zisteniach konajúcich súdov. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že neunesenie dôkazného bremena účastníkom v občianskom súdnom konaní má v sporovom konaní v zásade vždy za následok nepriznanie ním uplatneného práva. Účastníci sú totiž podľa § 120 ods. 1 OSP povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Pokiaľ krajský súd dospel k záveru, že rozhodujúce skutočnosti pre priznanie náhrady cestovných výdavkov vzniknutých v súvislosti s konaním pred súdom sťažovateľ nepreukázal a svoj záver jasne a zrozumiteľne vysvetlil aplikujúc v prípade relevantné procesnoprávne ustanovenia, nemohol súčasne zasiahnuť ústavne neprípustným spôsobom do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zároveň pripomína, že nie je ďalšou inštanciou všeobecného súdnictva a jeho úlohou nie je preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil, pokiaľ tieto arbitrárne nezasahujú do obsahu základných práv

a slobôd (v danom prípade práv zaručujúcich dodržanie zásad spravodlivého procesu). Preto napadnuté uznesenie hodnotí ústavný súd ako ústavne akceptovateľné.

Na uvedenom závere ústavného súdu nič nemení ani skutočnosť, že v iných právnych veciach (napr. 5 Co 263/2008, 4 Co 337/2011, 11 Co 122/2010) bolo sťažovateľovi priznané právo na náhradu cestovných výdavkov, ktoré boli súčasťou vzniknutých trov konania, pretože vo svojej podstate krajský súd v posudzovanom prípade nezaujal opačný právny názor, teda že by sťažovateľovi právo na náhradu týchto trov priznať nemohol, dospel však k záveru o dostatočne hodnoverne nepreukázaných podmienkach na priznanie takejto náhrady. Ako neopodstatnenú hodnotí ústavný súd aj námietku sťažovateľa proti požiadavke krajského súdu o preukázaní dokladu o kúpe pohonných hmôt počas sporných ciest, pretože zmyslom predloženia označeného dokladu súdu je okrem ceny použitých pohonných hmôt, ktorá v okolnostiach veci nebola podstatná, hlavne preukázanie skutočného vykonania sťažovateľom vyúčtovaných ciest.

Rovnako skutočnosť, že v inej právnej veci prerokúvanej tým istým senátom boli sťažovateľom predložené dôkazy, ktoré mali preukazovať toto jeho právo, hodnotené odlišne, ešte nemusí viesť k záveru o arbitrárnosti napadnutého uznesenia, pokiaľ je tento postup racionálne odôvodnený a takáto zmena posudzovania dôkazov právne logicky odôvodnená. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je totiž najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov, a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Okrem toho môže arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokúvaný skutkový prípad. To však nie je sťažovateľov prípad. Keďže napadnuté uznesenie krajského súdu odpovedá na všetky skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ústavný súd ho nehodnotí ako svojvoľné, a tak ústavne neudržateľné. Pri tomto svojom závere ústavný súd zohľadnil aj skutočnosť, že predmetom napadnutého uznesenia bolo len rozhodovanie o časti uplatnených trov

konania sťažovateľa, čo nepochybne aj v kontexte s už opísanými okolnosťami prípadu signalizuje nízku mieru ústavnoprávnej relevancie sťažovateľom namietaných nedostatkov napadnutého uznesenia krajského súdu. Aj vzhľadom na uvedené ústavný súd nenachádza dostatok dôvodov pre svoj zásah do výsledkov napadnutého konania.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru o absencii relevantnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na jednej strane a obsahom napadnutého uznesenia na strane druhej. S poukazom na to, že obsahom sťažovateľom označených práv nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka konania, resp. právo na jeho úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri predbežnom prerokovaní z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. decembra 2015